

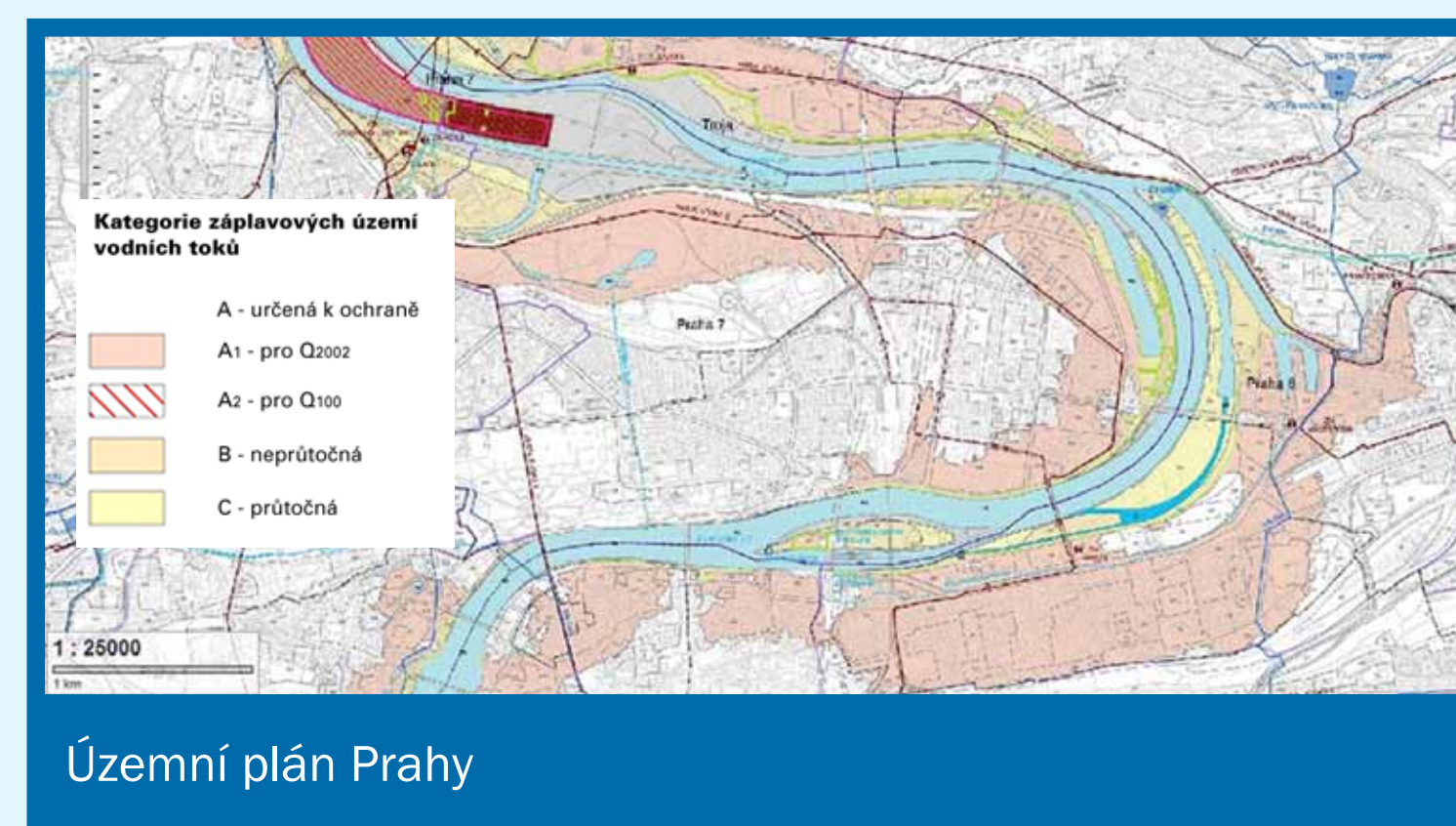
Plánování povodí

Jednou z příčin velkých povodňových škod je vysoký stupeň zástavby v nivách řek. Je to logické – čím více majetku je v dosahu velkých povodní umístěno, tím více ho bude v případě extrémních povodní zničeno.

Územní plány

Po povodních v roce 2002 pronikl do povědomí veřejnosti výrok šířený tehdejším německým premiérem Helmutem Kohlem: „Dejme řekám prostor!“. Územní ochrana volného místa v blízkosti řek je základní podmínka pro skutečně efektivní protipovodňovou ochranu. Čím více prostoru řeky dostanou, tím bude tato ochrana lacinější a účinnější.

Smyslem územních plánů je rozumně uspořádat využívání krajiny, včetně prevence ochrany před povodněmi. Dobře zpracovaný územní plán snižuje škodlivé účinky povodní. Ve volné krajině chrání plochy pro zvýšení její retenční schopnosti a pro neškodné rozlivy při povodni. V zastavěných oblastech vymezuje místa vhodná pro zadržování, vsakování a využívání srážkových vod. Nedovolí zastavovat často zaplavované plochy.

Plány povodí a plány povodňových rizik

Plánování v oblasti vod věnuje velkou pozornost i Evropská unie. Podle tzv. Rámcové směrnice o vodách jsou každých šest let pořizovány plány povodí, včetně programů pro ekologického stavu povrchových a podzemních vod. Na základě Směrnice o zvládnutí povodňových rizik budou od roku 2015 součástí plánů povodí také plány pro zvládnutí povodňových rizik. Tyto plány budou vznikat ve třech etapách:

1. do konce roku 2011 - hodnocení povodňových rizik a vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem.
2. do konce roku 2013 - mapy povodňového nebezpečí s podrobnějším vyhodnocením rizik.
3. do konce roku 2015 - plány pro zvládnutí povodňových rizik, které již budou obsahovat návrh protipovodňových opatření.

Plány povodí a plány pro zvládnutí povodňových rizik jsou podkladem pro zpracování územních plánů.

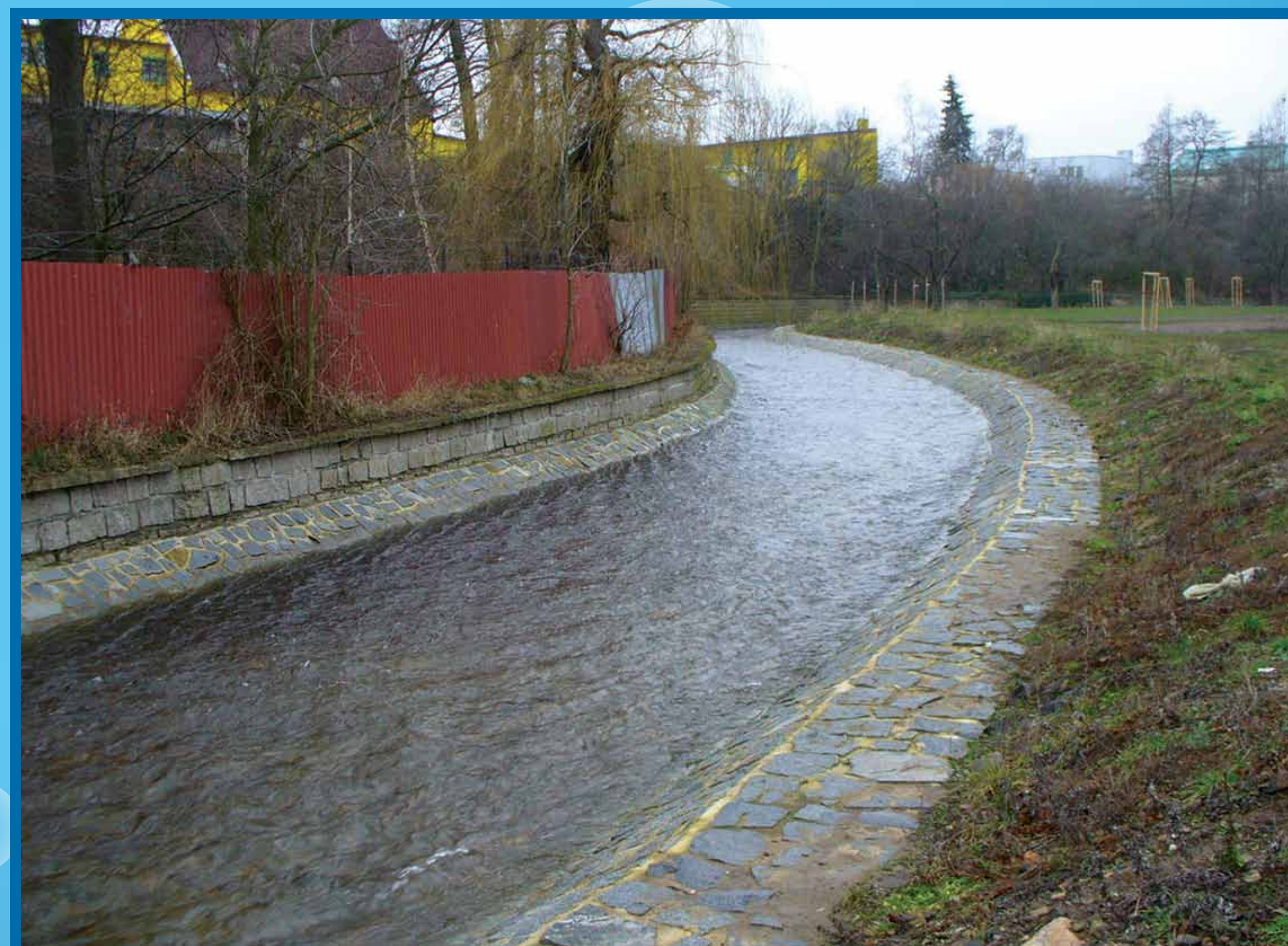
Pozemkové úpravy

Významným pomocným nástrojem pro realizaci protipovodňových opatření jsou pozemkové úpravy, prováděné pozemkovými úřady. Jedním z výstupů pozemkových úprav jsou i návrhy protierozních a vodohospodářských opatření zpomalujících povrchový odtok vody z krajiny.

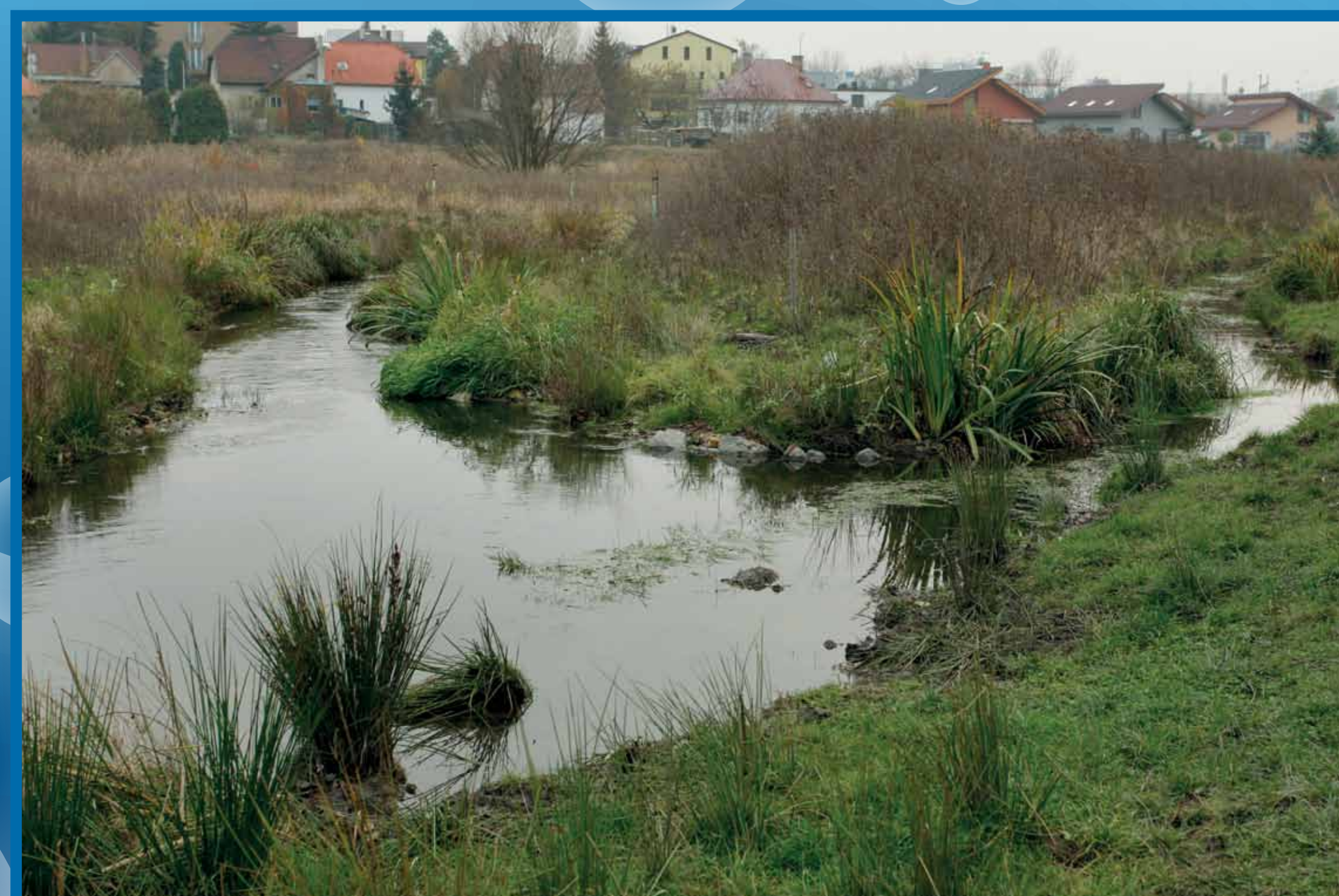
Autor: Jan Pokorný

Niva řeky Lužnice před povodní a během povodně v roce 2002 – historické sídlo zůstává netknuto.

„Revitalizace“ Chomutovky v podání podniků povodí. Nevhodné plánování zástavby těsně u řečiště může v kombinaci s vybetonovaným korytem řeky znamenat značné riziko při povodni.

Foto: AOPK ČR, středisko Ústí nad Labem

Podoba Rokytky na Praze-Černý most po provedené revitalizaci, která umožňuje přirozený rozliv řeky mimo zastavěnou oblast.

Foto: Jan Loseníčský